

Botgezondheid bij prostaatkanker en hormoontherapie

Dr. Inge van Oort
Oncologisch Uroloog

José Theunissen
Verpleegkundig Specialist Oncologisch Urologie

Radboudumc

Inhoud

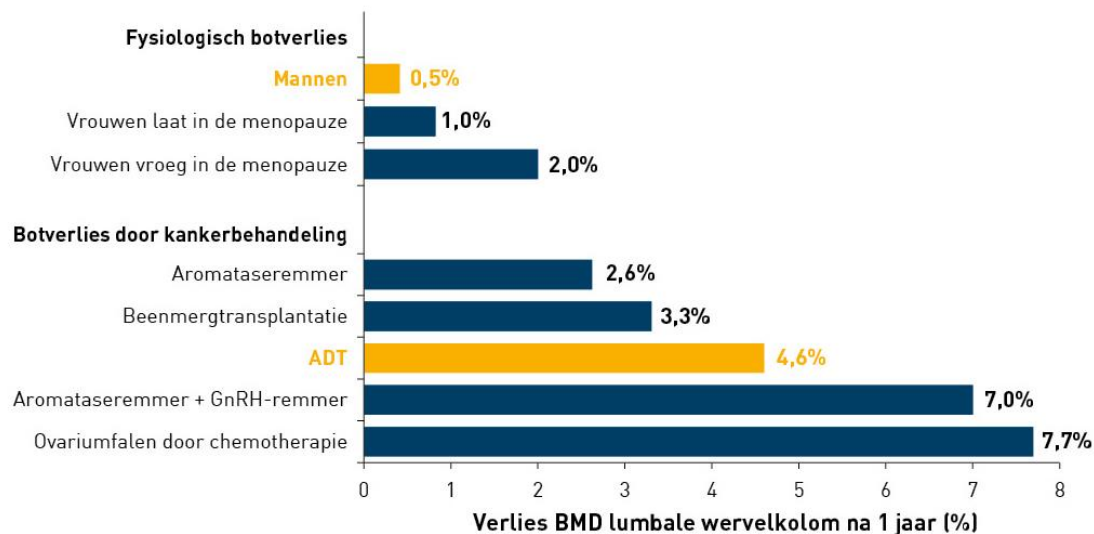
- Hormoontherapie en botgezondheid
- Botmetabolisme en botverlies
- DEXA scan
- Fractuur risicofactoren
- Zorgpad
- Leefstijl en ondersteunde medicatie

Hormoontherapie en botgezondheid

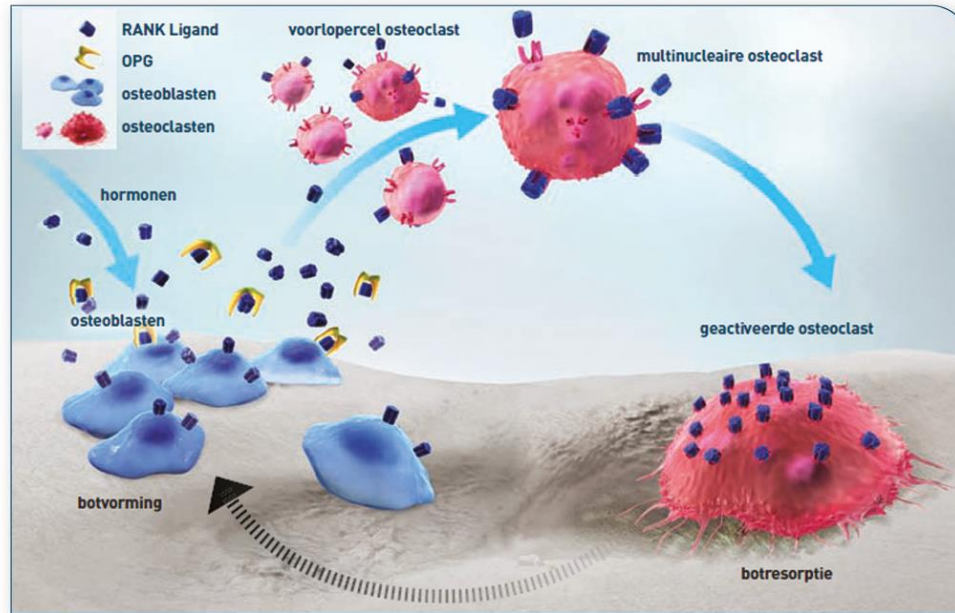
- Curatieve en palliatieve hormoontherapie
- Laag testosteron negatieve invloed op botdichtheid
- 35% osteopenie of osteoporose voor start hormonen
- 43% osteoporose na 2 jaar hormonen
- Langdurige gebruik bij ouderen > 65 jaar toename fractuurrisico oplopend tot 45%
- Belang van preventie voor behoud kwaliteit van leven

Botverlies door hormoontherapie

Verlies botdichtheid in de lumbale wervelkolom na 1 jaar

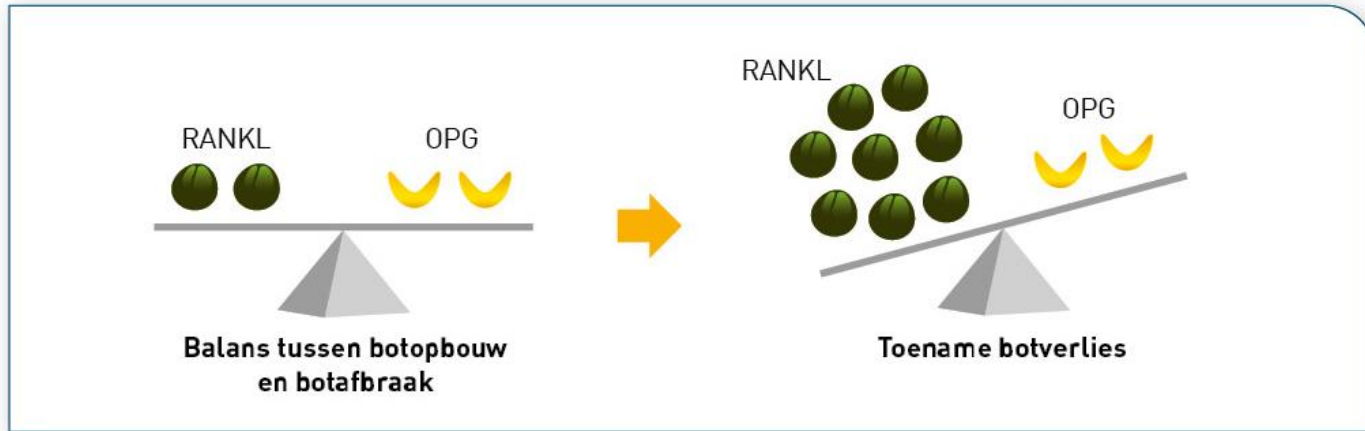

Botmetabolisme

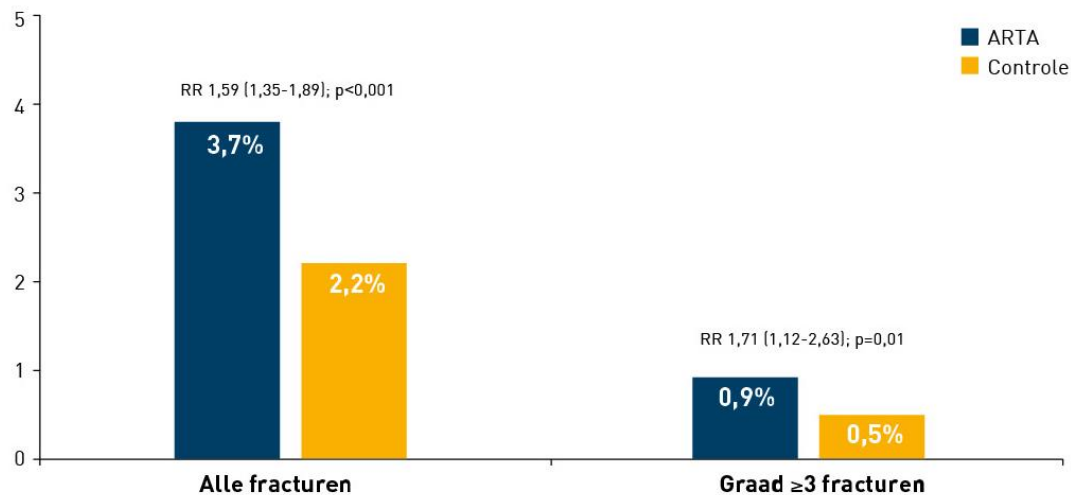
Botverlies

Balans botopbouw en botafbraak verstoord bij overexpressie RANKL

Botverlies

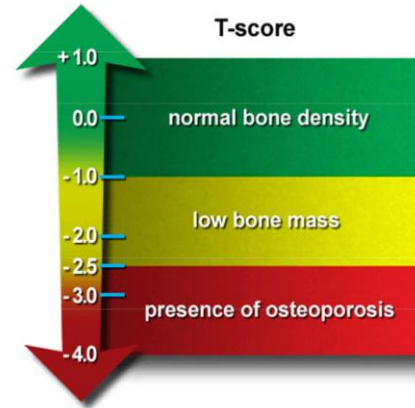
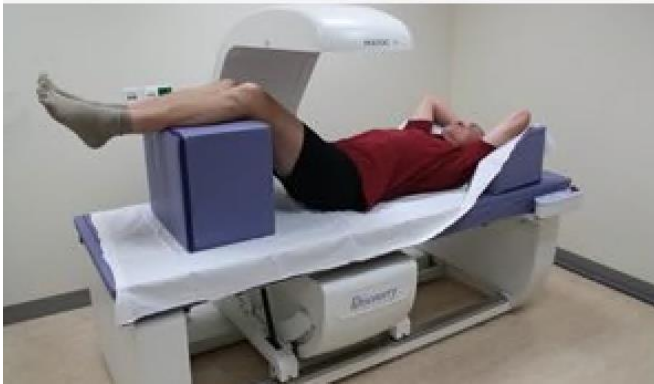
Fractuurrisico bij gebruik ARTAs

* ARTA = androgen receptor targeted agent.

Dexa scan

Botdichtheid BMD

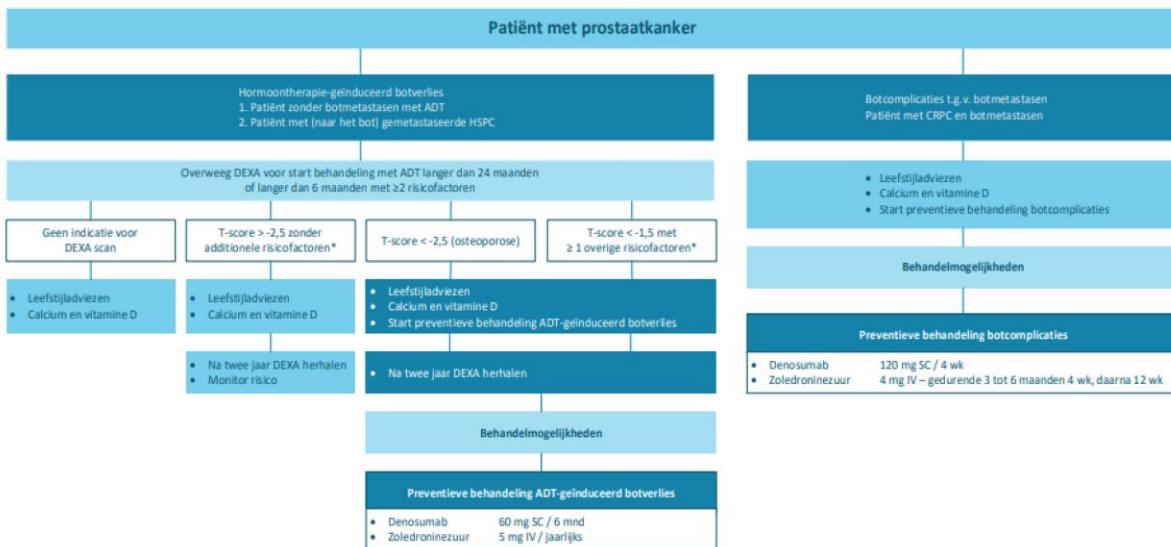
Factoren die fractuurrisico verhogen

- Lage botmineraaldichtheid
- >65 jaar
- Body Mass Index van ≤ 24
- Eerdere fractuur boven 50 j
- Heupfractuur bij een van de ouders
- Roken, of heeft gerookt
- ≥ 6 maanden corticosteroiden gebruik ≥ 10 mg per dag
- Alcohol (meer als 2 glazen per dag)
- Vallen in voorgeschiedenis (1 keer of vaker afgelopen jaar)

Zorgpad

Flowchart botgezondheid prostaatanker

Radboudumc

* Risicofactoren: leeftijd 65+, roken of in het verleden gerookt, BMI <24, familiegeschiedenis met heupfracturen, eerdere osteoporotische fractuur boven leeftijd van 50, langer dan 6 maanden orale glucocorticoiden >10 mg per dag gebruik, herhaald vallen (minstens 1x afgelopen jaar).

Leefstijl adviezen

- Stoppen met roken
- Alcohol beperken
- Bewegen 150 minuten verdeeld over de week; matig intensief en tweemaal per week krachttraining (Next programma)
- Aandacht voor calcium/VitD
- Beter gezond project en beterverwijs.nl

Bij start botversterkende middelen: denosumab, zoledroninezuur

- Gesaneerd gebit en follow-up bij tandarts

Het Leefstijlroer

Take home message

- Dexa scan geeft inzicht in de botdichtheid
- Belang van leefstijl
- Stel kleine doelen bij werken aan leefstijl
- Elk stap is er 1
- Vraag ondersteuning waar nodig

**WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN**

Loesje

POSTBUS 1045

6801 BA ARNHEM

GIRO3254768